
Úvod

Konverzační příručka, která se vám dostala do rukou, je výsledkem dvouletého projektu „Zlepšení kvality výuky ošetřovatelství v angličtině a zavedení výuky předmětu ošetřovatelství v němčině na Střední zdravotnické škole Beroun“.

Celý projekt včetně této publikace byl realizován za finanční podpory programu Erasmus+ Evropské unie a probíhal v období od června 2015 do konce května 2017. Během tohoto období se uskutečnilo celkem šest zahraničních kurzů ve Velké Británii (Bournemouth, Margate) a Německu (Berlín), kde si učitelé školy nejenom zlepšili své jazykové znalosti, zdokonalili se v odborné angličtině a němčině v oblasti ošetřovatelství, ale během kterých také rozšířili své didaktické schopnosti a osvojili si blíže metodu CLIL (Context Language Integrated Learning).

„Komunikace s anglicky mluvícím klientem pro zdravotní sestry“ je jakýmsi vyvrcholením celého projektu. Na její tvorbě se kromě účastníků kurzů podíleli po odborné stránce lektori jazykové školy English in Margate, ale také další učitelé a žáci Střední zdravotnické školy, kterým bychom chtěli touto cestou poděkovat.

Zejména děkujeme PhDr. Karle Mikešové za cennou jazykovou korekturu a studentce školy Kristýně Rottové za to, že nám umožnila zveřejnit svou fotografii na titulní straně. V neposlední řadě bychom chtěli poděkovat zaměstnancům a vedení Rehabilitační nemocnice Beroun za cenné podklady při tvorbě příručky, poskytnutí fotografického materiálu a za možnost prezentovat výsledky projektu v rámci Rehabilitačních dnů, které nemocnice pořádá.

Tato příručka vznikla z důvodu potřeby získat chybějící výukové materiály pro studentky Střední zdravotnické školy v předmětu ošetrovatelství v angličtině, který na naší škole probíhá již od roku 2012. Doufáme, že však stejně tak poslouží i zaměstnancům zdravotnických zařízení při komunikaci s anglicky mluvícími klienty, kterých je stále více a domníváme se, že jejich počet v budoucnu dále poroste.

Naleznete zde ty nejpoužívanější jednoduché komunikační obraty, které byly vybrány na základě dotazníkového šetření mezi zaměstnanci RN Beroun. Knižička postupně sleduje celý ošetrovatelský proces pohybem po budově nemocnice a příjmem klienta počínaje a jeho propuštěním konče. Součástí je také velice stručný přehled nejpoužívanější gramatiky z oblasti ošetrovatelství.

V budoucnosti chystáme rozšíření publikace také o nahrávky namluvené rodilými mluvčími, které budou zdarma ke stažení na webových stránkách projektu www.epluszsberoun.cz. Na tomto webu je zároveň již nyní možné stáhnout tuto publikaci ve formátu pdf a dozvědět se další zajímavosti o celém projektu. Dále nás jejich prostřednictvím můžete kontaktovat v případě, že byste cítili potřebu zaslat nám jakékoli připomínky, výhrady, náměty týkající se publikace, chtěli zdarma získat více výtisků brožury nebo pokud byste se s námi chtěli podělit o zkušenosti s jejím používáním přímo v praxi. Za jakoukoli zpětnou vazbu budeme vděční.

Přejeme vám, ať se stane brožura vaším věrným pomocníkem „do kapsy“ se kterým se již nebudete bát komunikovat se zahraničními klienty ani kolegy a třeba tak získáte cenné zkušenosti nebo navážete nová přátelství.

Základní gramatika – Basic Grammar

Slovosled – Word order

V angličtině je na rozdíl od češtiny pevný slovosled. V každé větě (s výjimkou rozkazovacího způsobu) musí být vždy přítomen podmět a přísudek, a to i tehdy, když je v češtině nevyjádřen. Porovnejte např. „Prší. – *It is raining.*“. Základní slovosled anglické věty je:

Mrs Smiths **told** **me** **about it**
podmět *přísudek* *předmět přímý* *předmět nepřímý*

voluntarily **in her room** **yesterday.**
způsob *místo* *čas* *(přísllovečná určení)*

Srovnajte s českým překladem „Paní Smithová mi o tom včera sama řekla na svém pokoji.“

Přítomný čas prostý – Present Simple

Tento čas popisuje děje, které se pravidelně opakují, nebo které platí pořád. V kontextu práce zdravotní sestry jej tedy můžeme používat např. při popisu užívání léků, fyziologických funkcí, zvyklostí klienta a jeho déle trvajícího stavu atp. Čas tvoříme následujícím způsobem.

I / We / You / They

Sloveso v základním tvaru

He / She / It

Sloveso s koncovku -s

Zde je několik konkrétních příkladů použití:

Klient užívá léky na tišení bolesti *The client takes the painkillers.*

Klient dýchá normálně. *The client breathes normally.*

Kouřím 10 cigaret denně. *I smoke 10 cigarettes a day.*

Mám bolesti každé ráno. *I feel the pain every morning.*

V angličtině jsou pouze dvě slovesa, která se v tomto čase chovají nepravidelně. Jedná se o sloveso „být – to be“ a „vlastnit, mít – have (got)“, které má nepravidelný tvar pouze ve 3. osobě čísla jednotného.

BÝT

Já JSEM

On / Ona / To JE

Ty / Vy JSTE,

My JSME, Oni JSOU

TO BE

I AM

He / She / It IS

You / We / They ARE

MÍT, VLASTNIT

On / Ona / To MÁ

HAVE (GOT)

He / She / It HAS (GOT)

Přítomný čas průběhový – Present Continuous

Tento čas popisuje děj nebo činnost, která probíhá právě teď. V kontextu práce zdravotní sestry jej tedy můžeme používat např. při popisu momentálního stavu klienta. Čas tvoříme následujícím způsobem:

Podmět + Tvar slovesa „být“ v dané osobě + Sloveso s koncovkou *-ING*

Koncovku -ING nečteme, pouze vyslovujeme nosovku jako např. ve slově Lenka nebo jako bychom měli rýmu. Správnost výslovnosti zkontrolujete tak, že si přiložíte prsty na kořen nosu. Pokud je výslovnost správná, tak při vyslovení nosovky ucítíte vibrace. Zde je několik příkladů použití:

Klient se cítí dobře / dýchá normálně.

Client is feeling good / is breathing normally.

Kam jdete?

Where are you going?

Minulý čas prostý – Past Simple

Minulý čas prostý vyjadřuje děje, které se staly v minulosti a již netrvaly nebo jevy, které se v minulosti opakovaly pravidelně. V kontextu práce zdravotní sestry jej lze používat např. když se ptáme klienta, kdy jeho potíže začaly, co se klientovi stalo, jakými stavy v minulosti trpěl, jaké operace nebo choroby prodělal atp.

Tento čas tvoříme tak, že k pravidelnému slovesu přidáme koncovku **-ED** nebo použijeme minulý tvar nepravidelných sloves (2. tvar). V následujícím přehledu jsou nejčastěji používaná příslovečná určení času spojená s minulým časem prostým.

PŘED 14 dny / 2 měsíce / 3 lety

2 weeks / 2 months / 3 years AGO

Minulý týden / měsíc / rok

Last week / month / year

Včera

Yesterday

Zde je několik praktických příkladů:

Problémy začaly před 3 dny. *The problems started 3 days ago.*

Stalo se to včera. *It happened yesterday.*

Klient měl minulý měsíc infarkt. *The client had a heart attack last month.*

Předpřítomný čas prostý – Present Perfect Simple

Tento čas v češtině neexistuje, v angličtině je však velmi používaný. Popisuje děj nebo činnost, která začala v minulosti a doposud trvá nebo nás nějakým způsobem stále ovlivňuje.

V ošetrovatelské péči jej používáme např. při popisu stavů, které vedly k hospitalizaci a stále trvají. Čas tvoříme za použití tvaru slovesa „HAVE / HAS“ a pravidelného sloveso s koncovkou *-ED* nebo přičestí minulého (3. tvar) u nepravidelných sloves. Pokud chceme vyjádřit, jak dlouho čas trvá, používáme příslovečná určení času „SINCE“ a „FOR“ (viz tabulka).

Od ledna / roku 2013 *Since January / 2013*

(Již) 5 let / 3 týdny *For 5 years / 3 weeks*

Zde opět několik praktických příkladů:

Jak dlouho cítíte bolest? *How long have you felt the pain?*

Zlomil jsem si nohu. *I have broken my leg.*

Pokud chceme zdůraznit délku stavu, použijeme předpřítomný čas průběhový, který se tvoří stejným způsobem, pouze

po slovese *HAVE / HAS* následuje přičestí minulé (třetí tvar slovesa být „*BEEN*“ a významové sloveso s koncovkou *-ING*, například:

Jak dlouho se to již děje?

How long has this been happening?

Cítím tu bolest již řadu let.

I have been feeling the pain for years.

Budoucí čas – Future

Budoucí čas v angličtině vyjadřujeme dvěma základními způsoby. Pomocné sloveso *WILL* a základní tvar slovesa významového používáme nejčastěji v každodenních rozhovorech mezi sestrou a klientem a vyjadřuje spontánní reakce.

Dále se používá při vyjádření proseb, zdvořilých příkazů, nabídek, slibů, přání atp., jak je zřejmé z následujících příkladů:

Otevřete ústa prosím.

Will you open the mouth, please?

Doufám, že to dnes v noci bude lepší.

I hope it will be better tonight.

Půjdu s vámi na vyšetření.

I will go to the examination with you.

Druhý základní způsob vyjadřování budoucnosti je tzv. plánovaná budoucnost. Tento čas tvoříme za použití příslušného tvaru slovesa „*BÝT – TO BE*“ v dané osobě, vazby *GOING TO* a základního tvaru významového slovesa. Tento čas se používá při seznamování klienta s plánovanými výkony, termíny lékařských kontrol a operací nebo s tím, co se chystáme udělat.

Ve středu vám budeme brát krev.

We are going to take your blood on Wednesday.

Dnes o vás budu pečovat.

I am going to take care of you today.

Zavedu vám kanylu do žíly.

I'm going to insert the cannula to your vein.

Otázky – Questions

Při komunikaci s klientem jsou otázky zcela nezbytné, proto jim budeme věnovat větší pozornost. V angličtině rozlišujeme dva základní druhy otázek. Otázky zjišťovací, tzv. Yes/No Questions, což jsou otázky, na které lze odpovědět ano nebo ne, a které mají obvykle stoupavou intonaci.

Druhým základním typem jsou otázky doplňovací, tzv. *WH-Questions*. Na tyto otázky nelze odpovědět pouze ano nebo ne. Na jejich začátku používáme tázací zájmeno, které v angličtině většinou začíná písmeny *WH-*, z čehož vyplývá jejich název. Tento typ otázek má obvykle klesavou intonaci. Zde je seznam základních tázacích zájmen.

Co	<i>What</i>
Jak	<i>How</i>
Jaký, Který	<i>Which</i>
Kde	<i>Where</i>
Kdo	<i>Who</i>
Kdy	<i>When</i>
Proč	<i>Why</i>

Kolik

*How many (u počítatelných
podstatných jmen)*

*How much
(u nepočítatelných
podstatných jmen)*

V anglických otázkách obvykle dochází ke změně slovosledu, k tzv. inverzi (prohození) postavení podmětu a přísudku. K inverzi dochází dvěma způsoby.

Slovesa, která nevyžadují pomocné sloveso.

Jedná se o slovesa „*vlastnit – HAVE GOT*“, „*být – TO BE*“, modální slovesa „*moci, umět – can*“, „*smět – may*“ a „*muset – MUST*“ včetně všech jejich tvarů (*COULD, MIGHT*).

U těchto sloves jednoduše dochází k prohození postavení podmětu a přísudku, například:

You are tired.

Are you tired?

He has got a temperature.

Has he got a temperature?

I can sleep well.

Can you sleep well?

You could open the window.

*Could you open
the window?*

Slovesa, která vyžadují pomocné sloveso.

Jedná se o všechna slovesa, která nejsou uvedena výše. U těchto sloves musíme použít tzv. pomocné sloveso, a to nejen při tvorbě otázky, ale i při tvorbě záporu. Zde je přehled základních pomocných sloves.

Přítomný čas prostý

Do (I, we, you, they)

Do you sleep well?

Does (he, she, it)

Does she sleep well?

Minulý čas prostý

Did

Did you eat all food?

Předpřítomný čas

Have (I, we, you, they)

Have you swallowed it?

Has (he, she, it)

Has she swallowed it?

Budoucí čas

Will

Will you come?

Shall

Shall I open the window?

Podmiňovací způsob

Would

Would you like to eat?

Could

Could you do it for me?

Should

Should I eat it?

Výjimkou jsou tzv. otázky podmětne, kterými se ptáme na podmět následující věty, a které zachovávají slovosled věty oznamovací, přičemž podmětem věty je tázací zájmeno.

Kdo přišel?

Who came?

Kdo to udělá?

Who will do it?

Podmínková souvětí – Conditional Clauses

Pro potřeby komunikace s klientem jsou nejčastěji použitelné následující typy podmínkových souvětí.

Nultý kondicionál – Zero Conditional

Jedná se o souvětí složené z věty hlavní a z vedlejší věty podmínkové, která je uvozena spojkou *IF = KDYŽ*. Obě věty jsou v přítomném prostém čase, vyjadřují totiž univerzální tvrzení, které stále platí. Během komunikace s klientem je lze použít např. při instrukcích nebo edukaci. Pořadí vět lze libovolně měnit. Spojka *IF* tak může stát na začátku souvětí nebo mezi větami.

Věta vedlejší

If + přítomný čas,

Když máte hladinu cukru vyšší než 7,

If your level of glucose is higher than 7,

Věta hlavní

přítomný čas.

aplikujte si inzulín.

apply insulin.

První kondicionál – First Conditional

Na rozdíl od nultého kondicionálu zde vyjadřujeme reálnou, možnou podmínku, kdy říkáme, co se stane nebo co uděláme, jestli... *IF* se zde tedy překládá poněkud odlišným způsobem „*jestli, pokud, kdyby*“. Věta vedlejší je opět v přítomném čase prostém, ale věta hlavní je v čase budoucím nebo velmi často v rozkazovacím způsobu.

Věta vedlejší

If + přítomný čas,

Jestli / když se vám udělá špatně,

If you are sick,

Věta hlavní

budoucí čas / rozkazovací způsob

zazvoníte / zazvoňte na zvonek.

you will ring the bell / ring the bell.

V angličtině existují ještě další typy kondicionálů, ale pro naše potřeby je není nutné rozebírat. Stejným způsobem se chovají i časové věty uvozené zájmenem *WHEN = KDYŽ*.

Podmiňovací způsob – Conditional

Velmi častým způsobem vyjádření zdvořilosti je podmiňovací způsob blíže viz kapitola o zdvořilých pokynech (In the Room). Podmiňovací způsob je tvořen slovesem „*WOULD – by*“, „*COULD – mohl/a bych*“, které se často používá při zdvořilých žádostech a prosbách a slovesem „*SHOULD – měl/a bych/byste*“, které používáme při doporučeních, edukaci atp.

Sloveso *WOULD* se velmi často používá ve vazbě „*I WOULD LIKE TO – chtěl/a bych*“. Po všech těchto výrazech následuje sloveso v základním tvaru, jak je patrné níže.

Chtěla bych si vzít prášek proti bolesti.

I would like to take the painkiller.

Mohla byste mi přinést sklenici vody?

Could you bring me a glass of water?

Měl byste přestat kouřit.

You should stop smoking.

Číslovky – Numbers

Číslovky jsou v ošetrovatelské péči velmi často používané, např. při popisu fyziologických funkcí, udávání kontaktních údajů klienta, popisu dávkování léků, čísel pokojů atd., proto jim věnujeme poněkud větší pozornost.

Základní číslovky

Cardinal Numbers

0	<i>Zero, při telefonování atp. jako písmeno "o" /ou/</i>
1	<i>One</i>
2	<i>Two</i>
3	<i>Three</i>
4	<i>Four</i>
5	<i>Five</i>
6	<i>Six</i>
7	<i>Seven</i>
8	<i>Eight</i>
9	<i>Nine</i>
10	<i>Ten</i>
11	<i>Eleven</i>
12	<i>Twelve</i>
-náct	<i>-teen</i>
13	<i>Thirteen</i>
14	<i>Fourteen</i>
15	<i>Fifteen</i>
16	<i>Sixteen</i>
17	<i>Seventeen</i>
18	<i>Eighteen</i>

19	<i>Nineteen</i>
-cet	<i>-ty</i>
20	<i>Twenty</i>
30	<i>Thirty</i>
40	<i>Forty</i>
50	<i>Fifty</i>
60	<i>Sixty</i>
70	<i>Seventy</i>
80	<i>Eighty</i>
90	<i>Ninety</i>
100	<i>One hundred</i>
155	<i>One hundred and fifty.</i>
1000	<i>Thousand</i>

Řadové číslovky

První

Druhý

Třetí

Čtvrtý (a více)

Násobné číslovky

Jednou

Dvakrát

Tři (a více) krát

Ordinal Numbers

The First / 1st

The second / 2nd

The third / 3rd

The fourth / 4th

Multiplicative Adverbs

Once

Twice

Three (and more) times

V nemocnici – In the hospital

Ambulance – Ambulatory Care Units (ACU) / Outpatients

24 hodinová akutní chirurgická	<i>24 Hour Acute Surgery</i>
Alergologická pro dospělé	<i>Adult Allergology</i>
Cévní chirurgie	<i>Vascular Surgery</i>
Dětská alergologická a pneumologická	<i>Paediatric Allergology and Pulmonology</i>
Dětská kardiologická	<i>Paediatric Cardiology</i>
Dětská příjmová a pohotovostní	<i>Paediatric Admission and A&E (Accident and Emergency)</i>
Diabetologická	<i>Diabetology</i>
Echokardiologická	<i>Echocardiology</i>
Endokrinologická	<i>Endocrinology</i>
Endoskopická	<i>Endoscopy</i>
Funkční diagnostiky	<i>Functional Diagnostics</i>
Gastroenterologická	<i>Gastroenterology</i>
Gastroenterologická – interní	<i>Internal Gastroenterology</i>
Gynekologická	<i>Gynaecology</i>
Gynekologická ultrazvuková	<i>Gynaecology Ultrasound</i>
Chirurgická - všeobecná	<i>General Surgery</i>
Interní	<i>Internal Medicine</i>
Kardiologická	<i>Cardiology</i>

Kardiostimulační	<i>Cardiostimulation</i>
Kolorektální	<i>Colorectal</i>
Konzultace s dětským chirurgem	<i>Paediatric Surgery Consultations</i>
Kožní	<i>Dermatology</i>
Léčby bolesti	<i>Pain Treatment</i>
Následné péče	<i>Respite Care</i>
Nefrologická	<i>Nephrology</i>
Neurologická	<i>Neurology</i>
Oční	<i>Ophthalmology</i>
Onkochirurgická	<i>Oncosurgery</i>
Onkologická	<i>Oncology</i>
ORL (Ušní, nosní krční)	<i>ENT (Ear, nose and throat)</i>
Ortopedická	<i>Orthopaedics</i>
Plicní / pneumologická	<i>Pulmonary</i>
Pediatrická	<i>Paediatrics</i>
Preventivní péče	<i>Preventive Care</i>
Praktického lékaře	<i>GP (General Practitioner)</i>
Psychiatrická	<i>Psychiatry</i>
Psychologická	<i>Psychology</i>
Rehabilitačního lékařství	<i>Medical Rehabilitation</i>
Revmatologická a hematologická	<i>Rheumatology and Haematology</i>
Soukromé	<i>Private Consultants</i>
Traumatologická	<i>Traumatology</i>
Urologická	<i>Urology</i>
Zubní	<i>Dentistry</i>

Oddělení – Departments / Wards

Anesteziologicko-resuscitační oddělení	<i>Anaesthesiology and Resuscitation</i>
Centrální sterilizace	<i>Central Medical Device Sterilisation</i>
Dětské	<i>Paediatrics</i>
Gynekologické	<i>Gynaecology</i>
Chirurgické	<i>Surgery</i>
Interní	<i>Internal Medicine</i>
Klinické biochemie a hematologie	<i>Clinical Biochemistry and Haematology</i>
Nutriční péče	<i>Medical Nutrition and Nourishment</i>
Následné péče	<i>Respite Care Department / Geriatrics</i>
Neurologické	<i>Neurology</i>
Novorozenecké	<i>Neonatology</i>
Oddělení jednodenní péče	<i>Day Surgery Ward</i>
Ortopedické	<i>Orthopaedics</i>
Radiodiagnostické	<i>Radiology</i>
Transfuzní	<i>Transfusion</i>
Vnitřního lékařství	<i>Internal Medicine</i>
Zobrazovacích metod	<i>Medical imaging / Radiology</i>
Zubní	<i>Dentistry</i>

Poradny – Counselling

Cévní	<i>Vascular</i>
Kýlní	<i>Hernial</i>
Mamologická	<i>Senology</i>
Nutriční / Výživová	<i>Nutrition</i>
Pro klienty s IBD	<i>IBD (Inflammatory Bowel Disease)</i>
Pro rizikové novorozence	<i>High-Risk Obstetrics</i>
Pro těhotné	<i>Pregnancy</i>
Proktologická	<i>Proctology</i>

Ostatní – Other

Artroskopické centrum	<i>Arthroscopy Centre</i>
Autobusová zastávka	<i>Bus stop</i>
Automat na jídlo / kávu / nápoje	<i>Food vending / coffee /drinks machine</i>
Bankomat	<i>ATM (Automatic Telling Machine) / Cash point</i>
Bazén	<i>Swimming pool</i>
Centrální operační sály	<i>Central Operating Theatres</i>
Centrální příjem	<i>Central Admission (A & E – Accident and Emergency)</i>
Centrální sterilizace	<i>Central Medical Device Sterilisation</i>
Centrum Inkontinence	<i>Continence Centre</i>
Dětská následná intenzivní péče	<i>Children's ICU (Intensive Care Unit)</i>
Dětská ortopedie	<i>Paediatric Orthopaedics</i>
Dopravní zdravotní služba	<i>Non-emergency Medical Transport</i>
Funkční kardiopulmonální diagnostika	<i>Cardiopulmonary Functional Diagnostics</i>
Fyzioterapie	<i>Physiotherapy</i>
Hlavní vjezd	<i>Main (Vehicular) Entrance</i>
Informace	<i>Information</i>
Jídelna	<i>Canteen</i>
JIP (Jednotka intenzivní péče)	<i>ICU (Intensive Care Unit)</i>
Kaple	<i>Chapel</i>
Kavárna	<i>Café</i>

Klinické laboratoře	<i>Medical / Clinical Laboratories</i>
Lékárna	<i>Pharmacy</i>
Logopedie	<i>SLP (Speech-language Pathology)</i>
Magnetická rezonance	<i>MRI (Magnetic Resonance Imaging)</i>
Malé operační výkony	<i>Minor Surgery</i>
Mamograf	<i>Breast Screening</i>
Odběrová místnost	<i>Lab Sample Collecting Room</i>
Onkologický stacionář	<i>Oncology Care Centre</i>
Park	<i>Park</i>
Patologie	<i>Pathology</i>
Pokladna	<i>Cashier's Office</i>
Porodnice U Sluneční brány	<i>Sun Gate Maternity</i>
Praktický lékař pro děti/dorost	<i>Paediatrician</i>
Praktický lékař pro dospělé	<i>GP (General Practitioner)</i>
Recepce	<i>Reception</i>
Rehabilitační centrum	<i>Rehabilitation Centre</i>
Rehabilitační lékařství	<i>Medical Rehabilitation</i>
Rentgen	<i>X-Ray</i>
Restaurace	<i>Restaurant</i>
Ředitelství	<i>Head Office</i>
Tělocvična	<i>Gym</i>
Toalety / WC	<i>Toilets</i>
Ultrazvuk	<i>Ultrasound</i>
Vchod / Východ	<i>Entrance / Exit</i>
Vrátnice	<i>Porter's Lodge</i>

Popis cesty - Giving directions

Jak vám mohu pomoci? / Mohu vám pomoci?	<i>(How) can I help you?</i>
Co / Koho hledáte?	<i>What / Who are you looking for?</i>
Kam jdete?	<i>Where are you going?</i>
Promiňte, kde je ..., prosím?	<i>Excuse me, where is ..., please?</i>
Kde jsou schody?	<i>Where are the stairs?</i>
Jak se dostanu do...?	<i>How do I get to...?</i>
Běžte kolem...	<i>Go past the ...</i>
Běžte nahoru / dolů.	<i>Go upstairs / downstairs.</i>
Běžte po chodbě.	<i>Go along the corridor.</i>
Běžte rovně, dokud nevidíte... / až na konec chodby.	<i>Go straight until you see... / until the end of the corridor.</i>
Běžte za roh.	<i>Go around the corner.</i>
Jděte dolů po schodech do prvního patra.	<i>Take the stairs down to the first floor.</i>
Je to na rohu.	<i>It's on the corner.</i>
Je to po vaší levé / pravé ruce.	<i>It's on your left / on your right.</i>
Je to ve čtvrtém patře.	<i>It's on the fourth floor.</i>
Je to vedle / naproti...	<i>It's next to / opposite...</i>
Jeďte výtahem nahoru do třetího patra.	<i>Take the elevator / lift up to the third floor.</i>
Odbočte první / druhou chodbou vlevo / vpravo.	<i>Take the first / second corridor left / right.</i>

Po Vaší levé ruce je pokoj
101.

*There is a Room 101 on
your left.*

Pokoj

Room

Potom

Then

Projděte dveřmi.

Go through the door.

Přejděte (napříč např.
cestu)...

*Go across the... / Cross
the... (road).*

Vyjděte z tohoto pokoje.

Go out of the room.

Zabočte doleva / doprava.

Turn left / right.

Chirurgie je v 1. patře /
suterénu / přízemí.

*Surgery is on the first floor /
basement / ground floor.*

Na pokoji – In the Room

Vybavení pokoje – Equipment of the room

Deka	<i>Blanket</i>
Držák na berle	<i>Crutch Holder</i>
Držák na jmenovku	<i>Name tag holder</i>
Heslo na Wi-Fi	<i>Wi-Fi password</i>
Hrazdička	<i>Bar</i>
Identifikační štítek / náramek	<i>ID label / bracelet</i>
Internetové připojení	<i>Internet connection</i>
Koupelna	<i>Bathroom</i>
Lampička	<i>Lamp</i>
Lůžko	<i>Hospital bed</i>
Madlo	<i>Grab rail</i>
Noční stolek	<i>Bedside table</i>
Ovladač (TV, rádio)	<i>Remote control</i>
Peřina	<i>Duvet</i>
Polštář	<i>Pillow</i>
Povlečení	<i>Bed linen</i>
Protiskluzová rohož	<i>Non-slip mat</i>
Přepnout (program)	<i>Switch (the channel)</i>
Převléci postel	<i>Change the bed</i>
Rádio	<i>Radio</i>
Rozsvítit / zhasnout	<i>Switch the light on / off</i>
Sprcha	<i>Shower</i>
Sprchovat se	<i>Have a shower</i>

Šatní skříň	<i>Wardrobe</i>
Televize	<i>Television (TV)</i>
Toaleta	<i>Toilet</i>
Umyvadlo	<i>Washbasin</i>
Ustlat postel	<i>Make the bed</i>
Zapnout / vypnout	<i>Switch / turn on / off</i>
Zásuvka (elektrická)	<i>Socket</i>
Zásuvka (šuplík)	<i>Drawer</i>
Zazvoňte na zvonek	<i>Ring the bell</i>
Zesílit / zeslabit (rádio)	<i>Turn (the radio) up / down</i>
Zmáčknout tlačítko	<i>Press the button</i>
Zrcadlo	<i>Mirror</i>
Zvedák	<i>Hoist</i>

Ovládací zařízení – Control Tools

Naklopím / sklopím vám lůžko.	<i>I will tilt your bed up / down.</i>
Snížit / zvýšit postel	<i>Lower / raise the bed</i>
Můžete mi snížit postel, prosím?	<i>Can you lower my bed, please?</i>
Zvednu vám postel.	<i>I will raise your bed.</i>
Snížit střed postele (tvar V)	<i>Drop the bed in the middle (V shape)</i>
Zvednout horní / dolní část lůžka	<i>Raise the head / the foot end of the bed</i>
Zvýšit střed postele (tvar A)	<i>Raise the bed up in the middle (A shape)</i>

Pozdravy – Greetings

Dobry den / rano (cca do 12:00)	<i>Good morning</i>
Dobre odpoledne (cca do setmeni)	<i>Good afternoon</i>
Dobry vecer	<i>Good evening</i>
Ahoj	<i>Hello *</i>
Nashledanou	<i>Good bye</i>
Na videnu (později)	<i>See you (later)</i>
Uvidime se zitra / pristi tyden atp.	<i>See you tomorrow / next week etc.</i>
Dobrou noc (pouze pri louceni)	<i>Good night</i>
Preji prijemny den	<i>Have a good / nice day</i>

* „Hello“ se již běžně používá např. během komunikace se zákazníky obchodů a není pokládáno za tak hovorové jako v češtině, přesto doporučujeme používat při komunikaci s klienty některý z formálnějších pozdravů.

Základní zdvořilá komunikace s klientem – Basic Bedside Manners

Dobré ráno (nebo jiný vhodný pozdrav)	<i>Good morning</i>
Jmenuji se...	<i>My name is...</i>
Jsem zdravotní sestra a budu o vás dnes pečovat.	<i>I am a nurse and I am going to take care of you today / I'm your nurse today.</i>
Jak se máte?	<i>How are you?</i>
Mám se dobře. A vy?	<i>I'm fine. And (what about) you?</i>
Jak se dnes cítíte?	<i>How are you feeling today?</i>
Je mi lépe.	<i>It's getting better.</i>
Je to mnohem / trochu lepší (než minulou noc).	<i>It's much / a little better (than last night).</i>
Není mi dobře.	<i>I'm not feeling well.</i>
Tak to je mi líto.	<i>I'm sorry to hear that.</i>
Spal/a jste dobře?	<i>Did you sleep well?</i>
Ano / ne.	<i>Yes, I did. / No, I didn't.</i>
Doufám, že to dnes v noci bude lepší.	<i>I hope / Hopefully, it will be better tonight.</i>
Mohu pro vás něco udělat?	<i>Can I do anything (for you)?</i>
Mohu vám něco přinést?	<i>Can I bring anything (for you)?</i>
Chcete, abych vám něco přinesla?	<i>Would you like me to bring you anything?</i>
Chtěla bych trochu vody.	<i>I would like a sip of water.</i>

Zhasněte / rozsviňte mi
prosím.

*Could you switch the light
on / off?*

Tady to máte. (Při podávání.)
(Velmi vám) děkuji.

Here you are.

Thank you (very much).

Není zač.

*Not at all. / No problem. /
That's OK.*

Kdybyste něco potřeboval/a
zmáčkněte toto tlačítko.

*If you need anything, press
this button.*

Zde máte zvonek.

Here is a bell.

Zazvoníte na něj, pokud
budete potřebovat sestru
a nebudete moci sám přijít.

*You will ring it, if you need a
nurse and you can't come
on your own.*

Zdvořilé pokyny – Giving polite instructions

Při udělování pokynů lze v angličtině používat rozkazovací způsob, který tvoříme jednoduše tak, že ve větě vynecháme podmět a sloveso použijeme v základním tvaru a nijak jej neměníme, např. „*Sit down.* – *Posadte se.*“ V záporu před sloveso vložíme tvar „*DON'T*“ nebo formálnější „*DO NOT*“, např. „*Don't move.* / *Do not move.* – *Nehýbejte se.*“. Takto vytvořený pokyn však může být považován za nezdvořilý, proto bychom jej měli zmínit některým z následujících způsobů.

Prosím	<i>Please (na konci věty)</i>
Mohl / a byste + sloveso	<i>Could you + verb</i>
Můžete + sloveso, prosím?	<i>Can you + verb, please?</i>
Zdvořilejší rozkaz v 1. osobě množného čísla	<i>Let's + verb</i>
Měl/a / neměl/a byste + sloveso	<i>You should / shouldn't + verb</i>
Uděláte něco, prosím?	<i>Will you + verb, please?</i>
Otevřete prosím ústa.	<i>Will you open the mouth, please?</i>
Udělal byste něco?	<i>Would you + verb?</i>
Zadržel byste na chvíli dech?	<i>Would you stop breathing for a while?</i>

Základní pokyny, pohyb – Basic Orders, Movement

Dejte ruku nahoru.	<i>Put your hand up.</i>
Držte ruku napnutou.	<i>Hold your arm out / straight.</i>
Držte se hrazdičky a přitáhněte se.	<i>Hold (of) the bar and pull yourself up.</i>
Chcete, abych vám podložila nohy polštářem?	<i>Would you like me to prop your feet up with pillows?</i>
Chytněte se hrazdičky a zvedněte se.	<i>Grab the bar and lift yourself up.</i>
Klient byl přeložen.	<i>The client was moved.</i>
Můžete se hýbat?	<i>Can you move?</i>
Můžete se sám / sama otočit?	<i>Can you turn yourself?</i>
Ano. / Ne.	<i>Yes, I can. / No, I can't.</i>
Nadzvedněte / odtlačte se (např. od stolu).	<i>Push up (the table).</i>
Nadzvedněte se.	<i>Lift / pull yourself up</i>
Natáhněte ruku / nohu.	<i>Straighten / stretch your arm / leg.</i>
Nehýbejte se.	<i>Don't move.</i>
Nechte ruku nataženou.	<i>Keep your arm straight.</i>
Nezatínejte sval / koleno (při injekci).	<i>Don't clench your muscle / kneecap.</i>
Nyní vás otočím na ... / přetočím.	<i>Now, I will turn you onto... / turn you over.</i>
Nyní vás převezu na vyšetření.	<i>Now, I'll transfer you to the examination.</i>

Ohněte ruku / nohu.	<i>Bend your arm / leg.</i>
Otočte se doleva / doprava.	<i>Turn to your left / right.</i>
Otočte se na pravý / levý bok / na záda / na břicho.	<i>Turn onto your right / left side / on your back / on your front.</i>
Přeložíme vás na jiné oddělení.	<i>We will transfer you to ano- ther department.</i>
Půjdu s vámi / doprovodím Vás.	<i>I will go with / accompany you.</i>
Půjdu s vámi na vyšetření.	<i>I will go with you to the exa- mination.</i>
Sedněte si / Sedněte si rovně.	<i>Sit up / upright.</i>
Sundám vám košili.	<i>I will take your shirt off.</i>
Vystupte na stupínek / rampu / schod.	<i>Pull / climb up the step / ramp / stair.</i>
Zapřete se o zeď / ruce.	<i>Lean against the wall / your hands.</i>
Zvedněte pravou nohu / ruku.	<i>Lift your right leg up / raise your arm.</i>

Příjem klienta – Admission of the Client

Jaké je vaše jméno?

What's your name?

Jmenuji se ...

My name is ...

Kolik je vám let?

How old are you?

Je mi ...

I am ... (years old).

Kdy a kde jste se narodil / a?

When and where were you born?

Narodila jsem se (datum / rok / místo).

I was born (on / in / in).

Máte občanský průkaz nebo jiný doklad totožnosti?

Have you got your ID card or other identity papers?

Máte doklad o pojištění?

Have you got any insurance card?

Jaká je vaše zdravotní pojišťovna?

What's your health insurance company?

Máte nějakou alergii?

Do you have any allergy?

Kolik měříte?

How tall are you?

Kolik vážíte?

How much do you weigh?

Máte nějaké bolesti?

Do you feel any pain?

Kde vás to bolí?

Where do you feel the pain?

Jak moc to bolí?

How painful is it?

Jak silná je bolest na stupnici 0-10?

Can you rate the pain from 0 to 10?

Máte kanylu, permanentní močový katétr nebo jiný druh katétru?

Do you have cannula, urinary catheter or other kinds of catheters?

PŽK (Periferní žilní katétr)	<i>Peripheral catheter</i>
CŽK (Centrální žilní katétr)	<i>Central catheter</i>
Nosíte brýle?	<i>Do you wear glasses?</i>
Potřebujete berle, hůl nebo vozík?	<i>Do you need crutches, cane or wheel chair?</i>
Jste soběstačná/ý?	<i>Are you self-sufficient?</i>
Umyjete se sám/ sama?	<i>Can you wash yourself?</i>
Najíte se sám / sama?	<i>Can you eat yourself?</i>
Dojdete si sám / sama do koupelny, na toaletu?	<i>Can you go to the bathroom / toilet on your own?</i>
Máte problémy při močení?	<i>Have you got any problems urinating?</i>
Máte problémy při stolici?	<i>Have you got any problems with bowel movement?</i>
Máte problémy s ...	<i>Have you got any problems (with) + sloveso -ING</i>
... dýcháním?	<i>... breathing?</i>
... se spánkem?	<i>... sleeping?</i>
... polykáním?	<i>... swallowing?</i>
... chůzí / pohybem?	<i>... walking / moving?</i>
Berete nějaké léky?	<i>Do you take any medicine / pills?</i>
Užíváte antikoncepci?	<i>Do you take contraception?</i>
Vaše chronické léky byste měla odevzdat sestře.	<i>You should give your chronic medicine to the nurse.</i>
Pokud nechcete, musíte o tom podepsat souhlas.	<i>If you don't want to do it, you must sign a letter of approval.</i>
Jste diabetik /diabetička?	<i>Do you have diabetes?</i>

Užíváte inzulin?	<i>Do you take insulin?</i>
Je nějaké jídlo, které nejíte?	<i>Is there any meal you don't eat?</i>
Jste kuřák / kuřačka?	<i>Are you a smoker?</i>
Kolik cigaret kouříte denně?	<i>How many cigarettes do you smoke a day?</i>
Pijete alkohol?	<i>Do you drink alcohol?</i>
Kolik skleniček denně pijete?	<i>How many glasses do you drink a day?</i>
Jaký je váš rodinný stav?	<i>What is your marital status?</i>
Jsem svobodná/ý, ženatý, vdaná, rozvedená/ý, vdovec / vdova.	<i>I am single / married / divorced / widow / widower.</i>
Jaké je vaše zaměstnání?	<i>What's your job / occupation?</i>
Pracuji jako...	<i>I work as a ...</i>
Rodila jste? Jak jste rodila?	<i>Do you have a baby ? How was your delivery?</i>
Císařským řezem nebo spontánně?	<i>Did you have Caesarean section or a normal birth?</i>
Prodělala jste nějaké operace?	<i>Have you ever had / undergone any operation?</i>

Nejčastější důvody k hospitalizaci – Basic Reasons for Hospitalisation

Infarkt	<i>Heart Attack</i>
Mrtvice	<i>Stroke</i>
Náhlá příhoda břšní	<i>Severe abdominal pain</i>
Operace	<i>Surgery</i>
Otrava	<i>Poisoning</i>
Otřes mozku	<i>Concussion</i>
Pohmožděnina	<i>Contusion</i>
Upřesnění / stanovení diagnózy	<i>Diagnosis</i>
Úraz	<i>Injury</i>
Zlomenina	<i>Fracture</i>

Podávání léků – Administration of medication

Druhy léčiv – Kinds of medicine

Čípek	<i>Suppository</i>
Dávkovač léků	<i>Medicine dispenser</i>
Dezinfekce	<i>Disinfectant</i>
Gel	<i>Gel</i>
Injekce	<i>Injection</i>
Kapsle	<i>Capsules</i>
Krém	<i>Cream</i>
Léčivá pasta / roztok	<i>Healing paste / solution</i>
Lék na kašel	<i>Cough mixture / medicine</i>
Lék proti horečce / Antipyretika	<i>Fever reliever</i>
Léky na tišení bolesti / Analgetika	<i>Painkillers, Pain reliever</i>
Léky proti alergii / Antihistaminika	<i>Antihistamines</i>
Léky proti nespavosti / Hypnotika	<i>Sleeping tablets</i>
Léky proti pálení žáhy / Antacida	<i>Antacids</i>
Léky proti průjmům / Antidiarhoika	<i>Diarrhoea tablets</i>
Mast	<i>Ointment</i>

Mast na popáleniny	<i>Burn ointment</i>
Mléko, vodička	<i>Lotion</i>
Náplast	<i>Plaster / patch</i>
Nosní sprej	<i>Nasal spray</i>
Oční / Ušní kapky	<i>Eye / ear drops</i>
Pastilka	<i>Lozenge</i>
Pěna	<i>Mousse</i>
Projímadla / Laxantiva	<i>Laxatives</i>
Sirup	<i>Syrup</i>
Sirup proti kašli	<i>Cough syrup</i>
Stříkačka (předplněná)	<i>Syringe</i>
Tablety / Prášky	<i>Tablets / Pills</i>
Výživný, zvláčňující krém	<i>Moisturizer</i>

Dávkování – Dosage

Kapka	<i>Drop</i>
Dávka	<i>Dose</i>
Lžička	<i>Spoonful</i>
Odměrka	<i>Measuring cup</i>
Tableta	<i>Tablet / Pill</i>
Jednou	<i>Once</i>
Dvakrát	<i>Twice</i>
3 (a více) krát	<i>Three (and more) times</i>
Denně	<i>A day</i>
Před jídlem	<i>Before meal</i>
Nalačno	<i>On an empty stomach</i>
Po jídle	<i>After meal</i>
Berte 20 kapek denně.	<i>Take twenty drops a day.</i>
Berte tabletu třikrát denně.	<i>Take the pill three times a day.</i>
Spolkněte to.	<i>Swallow it.</i>
Dám vám injekci.	<i>I will give you an injection.</i>

Alergie – Allergy

Druhy alergií – Kinds of Allergies

Být alergický na ...	<i>Be allergic to ...</i>
Trpíte nějakou alergií / Máte nějakou alergii?	<i>Do you have any allergy?</i>
Jste alergická/ý na ...?	<i>Are you allergic to ...?</i>
(Nějaké) jídlo	<i>(Some) food</i>
(Nějaké) léky	<i>(Some) medicine</i>
Antibiotika	<i>Antibiotics</i>
Dezinfekci	<i>Disinfection / disinfectant</i>
Jod	<i>Iodine</i>
Laktózu	<i>Lactose / milk sugar</i>
Lepek	<i>Gluten</i>
Náplast	<i>Plaster</i>
Penicilín	<i>Penicillin</i>
Plíseň	<i>Mold</i>
Prach	<i>Dust</i>
Pyl	<i>Pollen</i>
Roztoče	<i>Dust mites</i>

Příznaky, léčba – Symptoms, cure

Jaké příznaky máte (právě teď)?	<i>What symptoms do you have?</i>
Jaké příznaky obvykle máte?	<i>What symptoms do you get?</i>
Cítím dušnost.	<i>I can feel breathless.</i>
Mám sennou rýmu / vyrážku / kašel.	<i>I have a hay fever / rash / cough.</i>
Mám vodnatou rýmu (jako když „teče z nosu“).	<i>I have runny nose.</i>
Můžou mi otéct oči.	<i>I can get swollen eyelids.</i>
Můžu být zahleněný / á.	<i>I can get mucus membrane.</i>
Slzím a zčervenají mi oči.	<i>My eyes water and they go red.</i>
Teče mi z očí.	<i>My eyes get watering.</i>
Začnou mě svědět oči.	<i>My eyes start itching.</i>
Začnu kýchat.	<i>I start sneezing.</i>

Fyziologické funkce – Physiologic Functions

Krevní tlak

Blood Pressure / BP

Změřím vám krevní tlak.

I will take / check your BP.

120 na 60

One twenty-five over sixty

Puls

Pulse / P

Pravidelný / nepravidelný

Regular / irregular

Dýchání

Breathing / Respiration

Dechová frekvence

Respiratory rate / RR

18 dechů za minutu

Eighteen resps a minute

Jak se vám dýchá?

*How's your breathing? /
What's your breathing like?*

Dýchá se vám normálně?

*Can /do you breathe nor-
mally?*

... když jste v klidu / ve
stresu?

*... when you are relaxed /
under stress?*

... když vykonáváte námahu?

*... when you're making an
effort to do something?*

... vleže?

...when you're lying down?

Jsem dušná/ý

I am breathless

Mám kašel.

I have got a cough.

Teplota

Temperature / T

Vaše teplota je 36,5.

*Your temperature is
thirty-six five.*

°C

Degrees of Celsius

Máte horečku.

You have got a fever.

Vědomí	<i>Consciousness</i>
Orientovaný	<i>Fully oriented</i>
Neorientovaný (místem / časem)	<i>Disoriented to place / time.</i>
Saturace je 97%.	<i>Oxygen saturation is ninety-seven per cent.</i>
EKG	<i>EKG / ECG (electrocardiogram)</i>
Cítíte bušení srdce?	<i>Do / Can you feel your heart beating? / heart beat?</i>

Měření tlaku / Measuring BP

Dobrý den, jak se máte?	<i>Good morning, how are you?</i>
Jsem sestra a změřím vám tlak.	<i>I'm a nurse and I'm going to take your BP.</i>
Sedněte si.	<i>Sit down, please.</i>
Vyhrňte si rukáv.	<i>Roll / push up your sleeve.</i>
Položte si ruku.	<i>Lay your arm down.</i>
Nyní vám omotám ruku manžetou.	<i>I'm going to wrap the cuff around your arm.</i>
Uvolněte se.	<i>Relax.</i>
Dýchejte normálně.	<i>Breathe normally.</i>
Nemluvte.	<i>Don't speak.</i>
Nehýbejte se.	<i>Don't move.</i>
To je vše, děkuji.	<i>That's all, thank you.</i>
Jaký mám tlak?	<i>What's my BP? / How are my readings?</i>
Normální / nízký / vysoký.	<i>It's normal / low / high.</i>

Vyšetření EKG – EKG Observation

Změřím vám EKG.	<i>I'm going to take your EKG.</i>
Lehněte si.	<i>Lie down.</i>
Sundejte si vrchní oděv.	<i>Strip to the waist.</i>
Svlékněte si podprsenku.	<i>Take your bra off.</i>
Vyhrňte si nohavice.	<i>Roll / push up your trousers.</i>
Přiložím vám svodové elektrody.	<i>I'm going to apply the lead electrodes.</i>
Nehýbejte se.	<i>Don't move.</i>

Dýchejte normálně.
Nemluvte.

*Breathe normally.
Don't speak.*

Bolest – Pain

Pro popis bolesti se v angličtině používá na rozdíl od češtiny hned několik výrazů.

Ache

Toto podstatné jméno a zároveň sloveso popisuje bolest, která je dlouhodobá, nepříjemná, ale není příliš silná. Nejčastěji se používá s následujícími ustálenými výrazy:

Bolí mě ...	<i>I have got a ...</i>
... záda	... <i>backache</i>
... hlava	... <i>headache</i>
... zuby	... <i>toothache</i>
... žaludek	... <i>stomach ache</i>
„Bolí mě srdce“.	<i>My heart aches.</i>

Jsem velmi smutný/á.

Hurt

Toto sloveso má dvě různá použití, která se liší nejen významem, ale i postavením ve větě. V prvním významu se toto sloveso chová intransitivně, tzn., že nevyžaduje žádný předmět. V tomto použití má sloveso význam „bolet“, např. „*My leg hurts.* – *Bolí mě noha.*“. Pokud sloveso použijeme v druhém významu, stává se tranzitivním, tzn., že vyžaduje předmět. V tomto použití má sloveso význam zranit někoho nebo poranit se, např. „*I hurt my leg.* – *Zranil/a jsem si nohu.*“. Celkově toto sloveso popisuje většinou bolest spojenou s nějakým úrazem nebo poraněním.

Sore

Toto slovo funguje jako přídavné i podstatné jméno. Popisuje bolest, která je většinou výsledkem infekce, zánětu nebo přílišného cvičení a námahy. Postižené místo je často podrážděné, citlivé, zanícené, zarudlé nebo oteklé.

Bolí mě v krku.	<i>I have got a sore throat.</i>
Bolí mě oči. (např. při zánětu spojivek)	<i>I have got sore eyes. / My eyes are sore.</i>
Klient má ošklivé proleženiny.	<i>The client has bad sores.</i>

Pain

Jedná se o nejčastěji používaný výraz pro popis bolesti. Na rozdíl od předchozích slov toto podstatné jméno popisuje mnohem intenzivnější bolest, která je většinou lokálního charakteru. Zde jsou nejčastěji používané vazby:

Bolet.	<i>Be in pain.</i>
Bolí mě ruka.	<i>I have pain IN my arm.</i>
Bolí mě to. / Jsem v bolestech.	<i>I am in pain.</i>
Cítím bolest v noze.	<i>I feel pain IN my leg.</i>
Je to bezbolestné.	<i>It's painless.</i>
Je to bolestivé.	<i>It's painful.</i>
Léky proti bolesti	<i>Painkillers /pain relief</i>
Trpět bolestí.	<i>Suffer pain / suffer FROM pain.</i>
Zmírnit bolest. / Ulevit od bolesti.	<i>Ease / relieve the pain.</i>
Způsobovat bolest.	<i>Cause pain.</i>

Typy bolesti – Kinds of Pain

Intenzita bolesti (0-10)	<i>Intensity of pain (0-10)</i>
Škála bolesti	<i>Pain scale</i>
VAS (Vizuální analogová škála)	<i>VAS (Visual Analog Scale)</i>
Akutní	<i>Acute</i>
Bodavá	<i>Stabbing</i>
Hrozná, strašná, děsná	<i>Terrible</i>
Chronická	<i>Chronic</i>
Intenzivní	<i>Intense</i>
Mírná	<i>Mild</i>
Mravenčení	<i>Pins and needles</i>
Nesnesitelná	<i>Toe curling / Unbearable</i>
Ochromující, nepřetržitá, např. při migréně	<i>Total</i>
Ostrá	<i>Sharp</i>
Prudká, pronikavá	<i>Searing</i>
Tupá	<i>Dull</i>
Velká, krutá	<i>Severe</i>
Vnitřní, orgánová	<i>Visceral</i>
Vystřelující, pronikavá	<i>Shooting</i>
Zánětlivá, šubající	<i>Inflammatory</i>

Lidské tělo – Human Body

Bolest je často nutné lokalizovat, proto uvádíme základní části lidského těla. Ač je to pro nás poněkud nezvyklé, tak v angličtině vždy musíme specifikovat, o „čí“ část těla se jedná, tzn., že je povinné použití přivlastňovacích zájmen (*Můj – My, His – Jeho, Her – Její*), např. „*Bolí mě ruka. - I feel pain in my hand.*“.

Břicho	<i>Belly / abdomen</i>
Hlava	<i>Head</i>
Hrudník	<i>Chest</i>
Játra	<i>Livers</i>
Koleno	<i>Knee</i>
Kotník	<i>Ankle</i>
Krk	<i>Neck</i>
Krk, hrdlo (zevnitř)	<i>Throat</i>
Kyčel	<i>Hip</i>
Ledviny	<i>Kidneys</i>
Loket	<i>Elbow</i>
Noha	<i>Leg</i>
Oko	<i>Eye</i>
Plíce	<i>Lungs</i>
Podbříšek	<i>Underbelly / lower abdomen</i>
Prsa	<i>Breast</i>
Rameno	<i>Shoulder</i>
Srdce	<i>Heart</i>
Ucho	<i>Ear</i>
Záda	<i>Back</i>

Zápěstí

Zub / zuby

Žaludek

Wrist

Tooth / teeth

Stomach

Popis bolesti – Description of pain

Můžete mi říci, kde to bolí?	<i>Can you tell me where it hurts?</i>
Jak moc to bolí?	<i>How painful is it?</i>
Bolí to hodně?	<i>Is it really painful?</i>
Můžete ohodnotit bolest od 0 do 10?	<i>Can you rate the pain from 0 to 10?</i>
1 je bolest mírná a 10 nesnesitelná.	<i>1 being mild and 10 being excruciating.</i>
10 je nejhorší a 1 téměř žádná bolest.	<i>10 being the worst and 1 being hardly any pain.</i>
Kdy to začalo?	<i>When did it start?</i>
Jak dlouho bolest trvá?	<i>How long have you felt the pain?</i>
Kdy to bolí nejvíc?	<i>When does it hurt the most?</i>
Když chodím.	<i>When I'm walking.</i>
Když polykám.	<i>When I'm swallowing.</i>
Bolí to, když uděláte tohle?	<i>Does it hurt when you do this?</i>
Bolí to, když udělám tohle?	<i>Does it hurt when I do this?</i>
Řekněte, když / jestli to zabolí.	<i>Tell me when / if it hurts.</i>
Bolí to, když ...	<i>Does it hurt when you ...</i>
... jíte?	<i>... eat?</i>
... ležíte?	<i>... lie down / are lying down?</i>
... když ležíte na boku / zádech?	<i>... when you're / lie on your side / back?</i>
... sedíte?	<i>... sit?</i>

... při pohybu?	<i>... move?</i>
... při chůzi?	<i>... walk?</i>
... při sexu?	<i>... have a sex?</i>
Je nějaká poloha, ve které necítíte bolest?	<i>Is there any comfortable position?</i>
Znáte / máte úlevovou polohu?	<i>Do you know / have a comfortable position?</i>
Berete léky na utišení bolesti?	<i>Do you take any medication to relief the pain?</i>
Děláte něco, co pomáhá zmírnit bolest?	<i>Do you do anything to relief the pain?</i>
Zlepšuje / zhoršuje se to.	<i>It's getting better / worse.</i>
Co bolest zhoršuje?	<i>What makes your pain worse?</i>
Co bolest zmírňuje?	<i>What reliefs your pain?</i>

Odběry biologického materiálu – Sampling of biological material

Základní vybavení a slovní zásoba – Basic Equipment and Vocabulary

Desinfekce na kůži	<i>Skin disinfectant</i>
Držák na zkumavky	<i>Tube holder</i>
Emitní miska	<i>Kidney dish</i>
Esmarch škrtidlo	<i>Esmarch tourniquet bandage</i>
Gumové rukavice	<i>Medical rubber gloves</i>
Infuzní set	<i>Winged infusion set</i>
Injekční jehla	<i>Hypodermic needle</i>
Jehla s křídélkem	<i>Butterfly needle</i>
Kanyla	<i>Cannula</i>
Krevní test	<i>Blood sampling</i>
Nádoba na biologický odpad	<i>Human anatomical waste container / tray</i>
Nádoba na ostrý biologický odpad	<i>Sharp waste container / tray</i>
Náplast	<i>Plaster</i>
Odběrová jehla	<i>Multisample needle</i>
Odběrové zkumavky	<i>Collection tubes</i>
Odběrový klobouček	<i>Rubber sleeve</i>
Odebírat krev	<i>Take (took, taken) / Draw (drew, drawn) blood</i>

Odebrat sliny vatičkou	<i>Take saliva by a swab.</i>
Odebrat vzorek moči	<i>Take sample of urine.</i>
Provést výtěr	<i>Take a swab</i>
Sputum	<i>Sputum</i>
Stěr z děložního čípku	<i>Cervical smear</i>
Stěr z rány / bakteriologické vyšetření	<i>Bacterial wound culture</i>
Sterilní čtverečky	<i>Sterile gauze sponges</i>
Stolice	<i>Stool</i>
Vatička	<i>Sterile swab</i>
Výtěr / Stěr	<i>Swab</i>
Vzorek moči / stolice	<i>Urine / faecal sample</i>
Zavést kanylu do žíly	<i>Insert cannula (into) the vein.</i>
Zkumavka	<i>Test tube</i>
Žíla	<i>Vein</i>

Odběr krve / Venepunkce – Taking Blood / Venipuncture

Odeberu vám krev...

I'm going to take your blood...

...abych vám udělal/a test.

...to do some blood tests.

...protože potřebuji udělat základní vyšetření.

...because I need to do some basic exam.

Vyhrňte si rukáv.

Roll / push up your sleeve.

Přiložím vám škrtidlo (esmarch).

I will apply / wrap around the tourniquet.

Zacvičte si (rukou).

Clench your fist several times.

Dejte si ruku v pěst a držte ji zatnutou.

Make the fist and hold on.

Nyní vás píchnu.

Now, I will insert the needle.

Trochu to zabolí.

It will be a bit painful.

Nyní můžete povolit pěst.

Now you can relax your arm.

Zmáčkněte si ruku na 3 minuty, ať nemáte modřinu.

Squeeze your arm by hand for 3 minutes to avoid having a bruise.

Řekněte, kdyby se vám udělalo špatně.

Tell me if you get sick.

Odběr moči – Urine collection

Tady máte zkumavku /
nádobku na moč.

Vymočte se do ní prosím.

Až ji naplníte, tak mi ji
přineste.

Zazvoňte, až budete
hotov/á.

Here is the urine sample test
tube / cup.

Pee in this cup, please.

Bring me it after filling it in.

Ring the bell after being ready.

Invazivní vstupy – Intervention Medical Accesses

Anestezie	<i>Sedation</i>
CŽK (Centrální žilní katétr)	<i>Central catheter</i>
Drén / port	<i>Drain</i>
Gastrostomie	<i>Gastrostomy PEG (tube)</i>
Infuze	<i>Infusion</i>
Kolostomie	<i>Colostomy</i>
NGS (Nasogastrická sonda)	<i>Nasogastric tube</i>
Nitrožilní vstup	<i>Intravenous access / line</i>
PEG	<i>Percutaneous endoscopy gastrostomy</i>
PMK (Permanentní močový katétr) / cévka	<i>Urinary catheter</i>
PŽK (Periferní žilní katétr)	<i>Peripheral catheter</i>
Stomie	<i>Stoma</i>
Tracheostomie	<i>Tracheostomy</i>
Urostomie	<i>Urostomy</i>
Vývod střeva	<i>Gastrostomy (gastromy) tube</i>
Děláte to sám?	<i>Do you do it yourself?</i>
Jak dlouho máte zaveden katétr?	<i>How long have you had your catheter in?</i>
Mám sucho v ústech – dám vám...	<i>I feel a bit dry – I'll give you...</i>

Máte nějaké invazivní vstupy.	<i>Do you have any intervention medical devices?</i>
Nebolí to?	<i>Doesn't it hurt?</i>
Nepálí to?	<i>Doesn't it burn?</i>
Pečujete si o stomii sám?	<i>Do you take care of your stoma yourself?</i>
Položte se na záda, pokrčte nohy.	<i>Lay on your back, bend your legs.</i>
S katétrem můžete chodit / sprchovat se.	<i>You can walk / have a shower with your catheter.</i>
Toto vám zavedu do žíly.	<i>I'm going to put this to / into your vein.</i>
Zavedu vám kanylu do žíly.	<i>I'm going to insert the cannula to your forearm.</i>
Zavést / zavedení čeho	<i>Insert / insertion of ...</i>

Péče o kůži a ránu – Skin and Wound Care

Druhy poranění – Kinds of wounds

Mám / Klient/ka má...	<i>I've got a / The client has a ...</i>
(Psí) kousnutí / bodnutí	<i>(Dog) bite / sting</i>
Akné / uher / pupínek, vřidek	<i>Acne / pimple / spots</i>
Bodnou / řeznou ránu	<i>Stab / Knife wound</i>
Bouli	<i>Bump</i>
Dekubity	<i>(Bed) sores</i>
Ekzém	<i>Eczema</i>
Hlubokou ránu	<i>Penetrating wound</i>
Mělkou ránu	<i>Non-penetrating wound</i>
Pooperační ránu	<i>Surgical wound</i>
Jizvu	<i>Scar</i>
Monokl	<i>Black eye</i>
Odřeninou, oděrku	<i>Abrasion</i>
Otevřenou ránu	<i>Open wound</i>
Podrážděnou kůži	<i>Irritated skin</i>
Pohmožděninou	<i>Contusion</i>
Popáleniny / Opařeniny	<i>Burns / scalds</i>
Popáleniny od slunce / omrzliny	<i>Sunburns / frostbites</i>
Popraskanou kůži / rty	<i>Cracked skin / lips</i>
Řeznou ránu	<i>Skin cut</i>

Strup	<i>Scab</i>
Střelnou ránu	<i>Gunshot wound</i>
Suchou kůži	<i>Dry skin</i>
Škrábanec	<i>Scratch</i>
Šupinatou (odlupující se) kůži	<i>Flaky skin</i>
Šupinatou, ztvrdlou kůži	<i>Scaly skin</i>
Tržnou ránu	<i>Laceration</i>
Vpich	<i>Puncture</i>
Vyrážku	<i>Rash</i>

Stav rány – Wound Assessment

Rána (je) ...	<i>Wound is ...</i>
... citlivá.	<i>... sensitive.</i>
... hnisavá / mokvavá.	<i>... pussy / weeping.</i>
... infikovaná s hnisem.	<i>... infected with the puss.</i>
... klidná, čistá, bez infekce.	<i>... clean.</i>
... krvácející.	<i>... bleeding. / It's bloody.</i>
... oteklá, opuchlá.	<i>... swollen.</i>
... podrážděná.	<i>... irritated.</i>
... se léčí pomalu / špatně / dobře.	<i>... healing slowly / badly / well.</i>
... se nehojí (správně).	<i>... not healing (properly).</i>
... svědí.	<i>... itchy.</i>
... zanícená.	<i>... inflamed.</i>
... zarudlá.	<i>... red.</i>
Rána zapáchá.	<i>The wound smells.</i>

Převazový stolek – Dressing trolley

Anatomická pinzeta	<i>Non-toothed forceps</i>
Antiseptický a fyziologický roztok	<i>Antiseptic solution and saline</i>
Desinfekce na kůži	<i>Skin disinfection</i>
Desinfekce na sliznice	<i>Mucous membrane disinfection</i>
Exkochleační lžička	<i>Cochlear spoon</i>
Fyziologický roztok	<i>Saline solution</i>
Gáza, mul	<i>Gauze</i>
Chirurgická pinzeta	<i>Toothed forceps</i>
Jehelec	<i>Needle holder</i>
Leukoplast	<i>Medical tape</i>
Nádoba na biologický odpad	<i>Biological waste tray</i>
Nádoba na odpad	<i>Dressing tray</i>
Náplast	<i>Adhesive plaster / patch</i>
Nástroje	<i>Tools</i>
Nůžky	<i>Scissors</i>
Potřeby na šití (Vstřebatelné / Nevstřebatelné šití)	<i>Suture / Suturing material (Absorbable / Non-absorbable)</i>
Pružné obinadlo	<i>Stretch gauze dressing</i>
Rovné chirurgické nůžky	<i>Straight hemostat</i>
Různé velikosti hydrofilních náplastí	<i>Hydrophilic gel plaster</i>
Skalpel	<i>Scalpel</i>
Steh	<i>Suture, Stitch</i>

Mašličkový steh	<i>Butterfly stitches</i>
Svorka	<i>Staple</i>
Sterilní čtverce	<i>Sterile pads</i>
Sterilní krytí	<i>Sterile pad / dressing</i>
Sterilní krytí	<i>Sterile dressing</i>
Zahnuté chirurgické nůžky	<i>Curved hemostat</i>

Péče o ránu – Wound Care

(Vy)dezinfikovat ránu.	<i>Disinfect the wound.</i>
Aplikovat mast.	<i>Apply an ointment.</i>
Hlubkově vyčistit a ošetřit ránu.	<i>Cleanse the wound.</i>
Musíme vám drénovat ránu.	<i>We must drain your wound.</i>
Musíme vám zavést drén.	<i>We must drain your wound.</i>
Musíte udržovat ránu suchou / v suchu.	<i>You must keep the wound dry.</i>
Namažte / nastříkejte si ruku krémem.	<i>Rub in / spray the cream on(to) your hand.</i>
Nedrbejte si to / nesahejte na to.	<i>Do not scratch / touch it.</i>
Nesmíte si ránu namočit.	<i>You can't get your wound wet.</i>
Nyní vám ovážu ránu.	<i>I will dress your wound now.</i>
Obvázat ránu.	<i>Dress the wound. / Apply the dressing.</i>
Odstraníme vám stehy za týden / na příští kontrole.	<i>We will remove your stitches in a week / at your next appointment / check-up.</i>
Omývejte ránu vodou, nepoužívejte mýdlo.	<i>Wash the wound by water, don't use the soap.</i>
Ovázat a překrýt ránu.	<i>To wrap and cover the wound.</i>
Přelepit.	<i>Cover wound with plaster / put plaster on / stick plaster on</i>
Převázat ránu.	<i>Change the dressing / redress the wound.</i>

Stehy se samy vstřebají.

Your stitches will come out. / will be gone.

Šít / sešít ránu.

Sew the wound.

Udělat převaz.

Reapply /change the dressing.

Udržujte ránu čistou.

Keep your wound clean.

Vypláchnout ránu.

To wash the wound out.

Vysuším / vyčistím / vymyji vám ránu.

I will dry / clean / wash the wound.

Soběstačnost – Self-sufficiency

Jste soběstačný?

Are you self-sufficient?

Můžete to udělat sama / sám?

Can you do it yourself?

Můžete to udělat bez obtíží?

Can you do it easily? / without any problem?

Kompenzační pomůcky – Aids

Bezbariérový nájezd

Ramp

Brýle

Glasses

Bryndák

Bib

Francouzské hole

Forearm / elbow crutches

Hrazdička

Bar

Hůl

Walking stick, Cane

Chodítko (bez koleček)

Walking frame

Chodítko s kolečky

Wheeled walker / Rollator

Inkontinenční pleny

Adult diaper / Incontinence pants

Klozetové křeslo (gramofon)

Commode

Kolečkové křeslo

Wheelchair

Kontaktní čočky

Contact lenses

Lžice na boty

Shoehorn

Madla

Support / grab rails

Močová lahev pro muže (bažant)

(Portable) urinal

Multifunkční stolek k lůžku	<i>Adjustable tilting overbed table</i>
Naslouchátko	<i>Hearing aid</i>
Nepropustná inkontinenční podložka	<i>Bad pad</i>
Ortéza	<i>Orthopaedic support / brace / immobilizer</i>
Podávátko	<i>Reacher</i>
Podložní mísa	<i>Bed pan</i>
Podpažní berle	<i>Underarm / Axillary crutches</i>
Polohovací podložka pod nohy	<i>Leg supports</i>
Přídavný stolek k lůžku	<i>Bed table</i>
Schodišťový výtah	<i>Stairlift</i>
Sprchovací židle	<i>Wheeled shower chair</i>
Trojboká / čtyřboká hůl	<i>Tripod / tetrapod</i>
Vlhčené ubrousky	<i>Wipes</i>
Vložka bez křidélek	<i>Pantyliner</i>
Vložka s křidélky	<i>Pad</i>
Zábrana k posteli	<i>Cot sides / side rails</i>
Zubní protéza	<i>Denture / false teeth</i>
Zvedák	<i>Hoist</i>
Židle pro klienty po TEP	<i>Perching stool</i>

Hygiena – Hygiene

Mohu vám pomoci ...

Can I help you ...

... umýt nohy / obličej / záda?

... wash your feet / face / back?

... vyčistit zuby?

... brush / clean your teeth?

... učesat vlasy?

... comb / brush your hair?

... s ranní hygienou?

... with morning hygiene?

... s manikúrou?

... with your manicure?

... upravit vaše vlasy?

... tide up your hair / make your hair up?

Jak často se obvykle myjete?

How often do you usually wash yourself?

Jste zvyklý/á mýt se sám / sama?

Are you used to washing (yourself)?

Jste zvyklý/á se sprchovat nebo koupat?

Are you used to having a shower or a bath?

Myjete se u umyvadla?

Do you wash by the sink?

Můžete jít na toaletu sám/ sama?

Can you go to the toilet yourself?

Můžete sám/sama vstát z postele?

Can you get out of the bed yourself?

Můžete si sám/sama lehnout do postele?

Can you get in the bed yourself?

Myjete si obličej v umyvadle?

Do you wash your face in a sink?

Natřu vám ruce.

I'll rub your arms.

Vypláchněte si ústní vodou.

Drink the mouthwash and spit it out.

Nosíte umělé zuby / protézu?	<i>Do you wear any false teeth / dentures?</i>
Nyní vám pomohu umýt záda / intimní partie / nohy / vlasy.	<i>Now I will help you wash your back / your private parts / your feet / your hair.</i>
Potřebujete pomoci?	<i>Do you need any help / assistance?</i>
Používáte ústní vodu?	<i>Do you use mouth wash?</i>
Potřebujete mezizubní kartáček / nit?	<i>Do you need interdental brush / floss?</i>
Vyměním vám vložku.	<i>I'll change your pad.</i>

Výživa – Nutrition

Máte chuť k jídlu?

Do you eat well? / How's your appetite? / Do you have a good appetite?

Je dobrá / špatná / proměnlivá.

It's good / poor / variable.

Kolik toho za den sníte?

What's your daily intake of food?

Držíte diabetickou dietu?

Are you on a (diabetic) diet?

Máte nějakou speciální dietu?

Have you got any special diet?

Dietní omezení

Dietary requirements

Máte problémy s jídlem / pitím / polykáním?

Have you got any problems (with) eating / drinking / swallowing?

Máte problém v dutině ústní?

Do you feel any pain in your mouth?

Kolik toho denně vypijete?

How much / How many litres do you drink a day?

Co rád/a pijete?

What do you like drinking?

Máte dost vody / co pít?

Have you got enough water / to drink?

Mohu vás nakrmit / dát vám napít?

Can I feed you / give you a drink?

Můžu se napít?

Can I have a sip of water?

Nakrájím vám jídlo.

I'll cut your food up for you.

Nesmíte kouřit, jíst a pít.

You can't / mustn't smoke, drink and eat.

Nepijte a nekuřte 12 hodin
před operací.

*Don't drink and smoke for 12
hours before the operation.*

Nejezte po / od půlnoci / od
... do

*Don't eat after / from midni-
ght / from ... to*

Máte nějaká speciální dietní
opatření?

Are you on any special diet?

Dieta č. 9 – Diabetická

Diet N° 9 – Diabetic

Dieta č. 3 – Racionální

Diet N° 3 – Rational

Dieta č. 2 – Šetřící

Diet N° 2 – Elemental

Bezlepková

Gluten-free

Vylučování – Excretion

Snažte se to udržet v sobě co nejdéle.	<i>Let's try to keep it in as long as possible / as long as you can.</i>
Dáme vám projímadlo.	<i>We'll give you laxative.</i>
Zavedu vám čípek do konečníku.	<i>I'll insert the suppository up your bump.</i>
Vyprazdňování	<i>Bowel movement</i>
Jít na toaletu.	<i>Go to / for the toilet / bathroom (USA).</i>
Malá / velká strana.	<i>Number 1 / 2</i>
Moč / stolice.	<i>Urine / stool, soil</i>
Močit/jít na stolicí, defekovat.	<i>Pee / poo</i>
Přinést / vynést gramofon / podložní mísu.	<i>Bring / discard the commode / bed pan.</i>
Vyhodit to do záchodu.	<i>Tip it down the toilet.</i>
Řídká / měkká / tuhá stolice.	<i>Loose / soft / constipated bowel movement.</i>
Průjem	<i>Diarrhoea</i>
Zácpa	<i>Constipation</i>
Inkontinence	<i>Incontinence</i>

Oblékání – Dressing

Obléci se

Get dressed / Put your clothes on (back on)

Obléci si ponožky / svetr

Put your socks / jumper on.

Rozepněte si knoflíky.

Undo your buttons.

Sundejte si ponožky / oblečení.

Take your socks / clothes off.

Svléci se

Get undressed

Zapněte si knoflíky / košili / kabát.

Do up your buttons / shirt / coat.

Propuštění – Discharge

Může vás někdo vyzvednout?	<i>Is there anybody who can pick you up?</i>
Může vás někdo odvézt?	<i>Is there anybody who can give you a lift?</i>
Jste schopen jet sám?	<i>Are you able to go by yourself?</i>
Chcete, abychom vám zarezovali sanitku pro převoz domů?	<i>Would you like us to book you an ambulance to take you home?</i>
Je někdo, koho bychom měli informovat o vašem propuštění?	<i>Is there anybody we can tell about your discharge?</i>
Komu máme říci o vašem propuštění?	<i>Who can we tell / inform about your discharge?</i>
Propuštění z nemocnice	<i>Discharge (N/V) from hospital</i>
Může se o vás někdo starat po propuštění?	<i>Is there anybody who can take care of you after being discharged?</i>

Edukace – Instructions

Při edukaci je vhodné používat výrazy „měl / a, neměl / a byste – you should/shouldn’t“ a sloveso v základním tvaru nebo rozkazovací způsob.

Dodržujte dietní režim.	<i>Stick to your diet.</i>
Dodržujte pohybový režim.	<i>Do enough of sport.</i>
Chodte na pravidelné kontroly.	<i>Undergo medical checkups regularly.</i>
Měřte si pravidelně tlak.	<i>Take your BP regularly.</i>
Omezte těžkou fyzickou zátěž.	<i>Reduce hard physical load.</i>
Píchejte si injekci 1 denně.	<i>Give yourself an injection once a day.</i>
Užívejte pravidelně léky.	<i>Take the pills regularly.</i>
Vyhýbejte se stresu, alkoholu a kouření.	<i>Avoid stress, alcohol and smoking.</i>
Zatěžujte ruku / nohu / to postupně.	<i>Start using your arm / leg / it gradually.</i>

Základní dokumenty – Basic Documentation

Doporučení pro jiného lékaře (specialistu)	<i>Doctor's letter for a consultant</i>
Neschopenka / potvrzení o pracovní neschopnosti	<i>Sick note</i>
Potvrzení o návštěvě lékaře / propustka	<i>Doctor's note / confirmation</i>
Poukaz na kompenzační pomůcky / vyšetření	<i>Prescription for aids / examination</i>
Pracovní neschopnost	<i>Sick days</i>
Předepsat	<i>Prescribe</i>
Recept	<i>Prescription</i>
Všeobecný lékař	<i>G.P. (General Practitioner)</i>
Vyplnit formulář	<i>Fill in the form</i>
Zpráva	<i>Medical certificate</i>

Obsah

Úvod	1
Základní gramatika – Basic Grammar	3
Slovosled – Word order	3
Přítomný čas prostý – Present Simple	3
Přítomný čas průběhový – Present Continuous	4
Minulý čas prostý – Past Simple	5
Předpřítomný čas prostý – Present Perfect Simple	6
Budoucí čas – Future	7
Otázky – Questions	8
Podmínková souvětí – Conditional Clauses	11
Podmiňovací způsob – Conditional	12
Číslovky – Numbers	13
V nemocnici – In the hospital	15
Ambulance – Ambulatory Care Units (ACU) / Outpatients	15
Oddělení – Departments / Wards	17
Poradny – Counselling	18
Ostatní – Other	19
Popis cesty - Giving directions	21
Na pokoji – In the Room	23
Vybavení pokoje – Equipment of the room	23
Ovládací zařízení – Control Tools	25
Pozdravy – Greetings	26
Základní zdvořilá komunikace s klientem – Basic Bedside Manners	27
Zdvořilé pokyny – Giving polite instructions	29
Základní pokyny, pohyb – Basic Orders, Movement	30

Příjem klienta – Admission of the Client	32
Nejčastější důvody k hospitalizaci – Basic Reasons for Hospitalisation	35
Podávání léků – Administration of medication	36
Druhy léčiv – Kinds of medicine	36
Dávkování – Dosage	38
Alergie – Allergy	39
Druhy alergií – Kinds of Allergies	39
Příznaky, léčba – Symptoms, cure	40
Fyziologické funkce – Physiologic Functions	41
Měření tlaku / Measuring BP	43
Vyšetření EKG – EKG Observation	43
Bolest – Pain	45
Ache	45
Hurt	45
Sore	46
Pain	46
Typy bolesti – Kinds of Pain	47
Lidské tělo – Human Body	48
Popis bolesti – Description of pain	50
Odběry biologického materiálu – Sampling of biological material	52
Základní vybavení a slovní zásoba – Basic Equipment and Vocabulary	52
Odběr krve / Venepunkce – Taking Blood / Venipuncture	54
Odběr moči – Urine collection	55
Invazivní vstupy – Intervention Medical Accesses	56

Péče o kůži a ránu – Skin and Wound Care	58
Druhy poranění – Kinds of wounds	58
Stav rány – Wound Assessment	60
Převazový stolek – Dressing trolley	61
Péče o ránu – Wound Care	63
Soběstačnost – Self-sufficiency	65
Kompenzační pomůcky – Aids	65
Hygiena – Hygiene	67
Výživa – Nutrition	69
Vylučování – Excretion	71
Oblékání – Dressing	72
Propuštění – Discharge	73
Edukace – Instructions	74
Základní dokumenty – Basic Documentation	75

Komunikace s anglicky mluvícím klientem pro zdravotní sestry

Autor: *Mgr. Karolina Bostlová*

Odborná spolupráce: *Bc. Marie Krňáková*

Jazyková korektura: *PhDr. Karla Mikešová*

Grafické zpracování a sazba: *Petr Spurný*

Tisk: *MEDIAPACK, spol. s.r.o.*

Foto: *Mgr. Karolina Bostlová*

Publikace byla realizována za finanční podpory programu Erasmus+ Evropské unie. Za obsah publikace odpovídá výlučně autor. Publikace nereprezentuje názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejím obsahem.

www.epluszsberoun.cz

Použitá literatura:

Allum V., McGarr P.: Cambridge English for Nursing Pre-intermediate, Cambridge University Press 2010, ISBN 978-0-521-14133-8

Evans V., Salcido K.: Nursing, Express Publishing 2011, ISBN 978-0-85777-838-3

Grice, T.: Oxford English for Careers: Nursing 1, Oxford ELT 2007, ISBN 978-0-19456-977-4

<http://www.helpforenglish.cz>

<http://www.macmillandictionary.com>